

Jeklea -gba 'a -gä

**'Sırı nyüü 'mä 'a SIDA blanyüülü
bää' 'üa -tɔrvɔɔa -wawade nu**

'Kpłakpłajva -pɔɔku

**Comité pour la Traduction et l'Alphabétisation
en langue Bakwé
Touadji II, Côte d'Ivoire
2018**

Langue: Bakwé [bjw]
Région de Bas-Sassandra
Département de Méagui, Côte d'Ivoire

Titre en français: «L'histoire de Kande». Ce qu'une communauté peut faire pour aimer les personnes atteintes du SIDA et pour s'occuper d'elles, Livre de l'Etudiant

Traduit par : KLE Perez, PEKOU Germain, TOUADJI Barth,
NOHON Denis, GNAGBE Firmain et YEPI Alexis

Traduit de : «L'histoire de Kande. Ce qu'une communauté peut faire pour aimer les personnes atteintes du SIDA et pour s'occuper d'elles», Livre de l'étudiant

Ecrit par: Kathie Watters et Margaret Hill

Illustrations: MBANJI Bawe Ernest

© 2007, 2009, 2011 (révision préliminaire), 2012 (édition électronique) SIL International

Histoires et illustrations adaptées des livres «Histoires de Kande, Livres 1 à 5» © 2004 Shellbook Publishing Systems (www.shellbook.com). Utilisées avec autorisation.

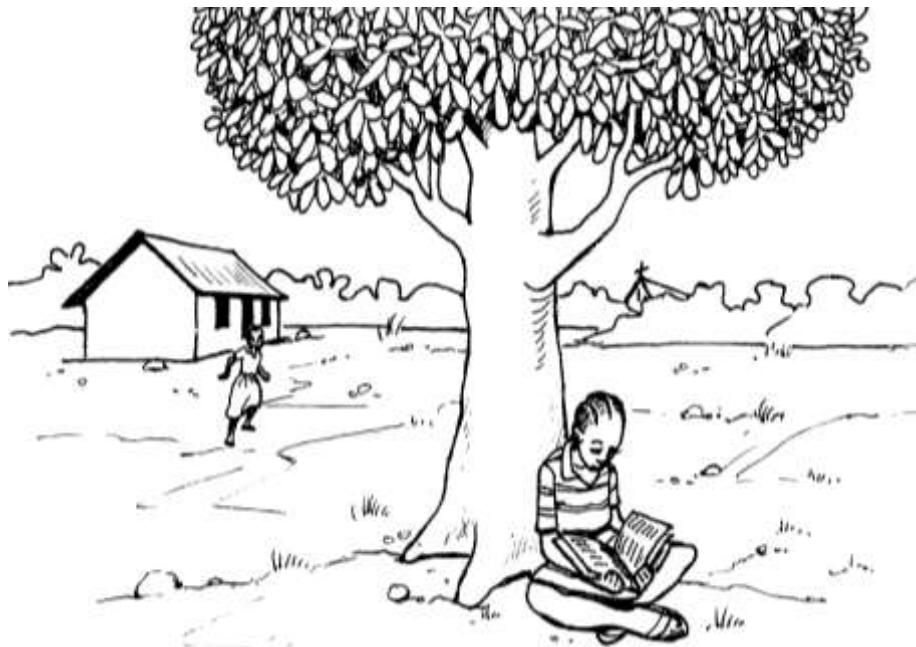
SIL International autorise la reproduction de ce livre à des fins non lucratives ou la traduction de ce texte, pourvu que la source et le droit d'auteur soient mentionnés et que le texte ne soit pas altéré plus que nécessaire pour une bonne traduction. Pour plus de renseignements, contacter

uschi_lautenschlager@sil.org

© 2018, C.T.A.B. (Comité pour la Traduction et l'Alphabétisation en langue Bakwé), Touadji II

'Papawii 1

Wiiri 'Yio -sisiea'

'Jluu 'doo 'ü 'daraa' Jekle, 'ca wii ku -pi. Jruu 'doo 'l, Jekle ku tuu -wäl, -be 'c -täsä -pccku 'l,
 'ca -wladia Bala nya ja fufclos 'c nya ji 'ca -nye, -be 'c
 we 'ccn:

«Jekle, Jekle! 'n 'nrörö wii 'doo ñlegëa mli 'wli; 'ü
 nuna ana 'Yio -sisrie amli 'wii -gba. -Jre wiili bää'
 'sa?» «-Wee -wladiajo 'n jre 'iin ». Bala -nëma, a mi
 a 'mä ana 'yio 'bete, be a 'mä 'ia 'cicasa 'jä. -kaa
 fal -keklee -mcclos käti 'mää' 'tç, amä ccn 'jä.

Jekle nya Bala 'mä -gböö 'l̩ 't̩kalı nı, -fvflı kakla
'üün 'klı, -be 'ü sie. 'Üa -glasua -gu, 'üa -wlayerü:
Sari -Wala nyra 'üa -wlajı Tatı; 'üa 'fıç nya trara üa
'Yioa -gba. 'Yio -nëma : «-yre 'a 'na, 'ana tu 'pi! »
'Üa 'yio nya tuŋlı 'l̩ üün tatu mäklı dərlı. Bala nya
'bete: « 'Na 'yio, 'i -beere -sisrie ami wii jie -gba le? »
'Yio nya 'tatra 'ça 'mugbea -gu -gäli 'darı 'kä
'ça -nëma : «Ana -gbööö nëmä -gäli 'papla.»

'Ii bää' 'ca 'ηlëkayria jõlõ kää' -sü mlač 'ü 'daraa'
Anuko nü, «'nyaa 'iin tu -gbalaa!». 'C 'mä nyukumla
'klü 'tõ dotro, 'ca 'yio nya 'kpla 'ca 'daru 'c -nëma:
«-Na tu jre 'uml 'na 'ju 'cerε 'ccu -wälü, 'cmä 'pi» Ca
'Yio nya 'kpla 'ca 'daru 'c nya tuηlu 'l 'ccu tatu
'mäklu dərū.

Anuko mla cc, 'be 'c -wa 'ca tua -gälua
'brerekü. -Maa 'ca yio -kanyl 'nyie nyie -a -nyε 'ccu
'casü -a 'c 'mä tua -gba jijrö. 'Ia 'jrüü kä -mää 'jrupa
'l tu -kanyl mi, 'pie a 'doo 'c 'pie. 'C -glu -gböösa,
'c -kanyl 'saa 'klü -a kä, -be 'c ko. 'Ca -gböösa 'fıca
plε -taralü 'ca -gu.

'Taɪn 'doo 'lɪ, Jekle nya -gbala 'ča -mölö 'makatɪ 'kli,
 'sɪrɪ 'ča 'yio bää' nʊgbla 'lɪ . Nyɪbɛju 'doo 'nu 'iin
 'wli, 'čnyɑ jüjrö 'üün -gba, -be 'č srörö 'ččon; 'č -nëma:
 «'jvɪč -na 'yio nëmää' -gu, SIDA nya 'ččon
 'blaa -beere -na tu».

-Maa Jekle 'nyɪ wiilia -gbaa 'wli -a 'nu. 'Čnyɑ 'bete
 ča nyɪfa: «SIDA 'nyɪ 'bla 'na tu -a 'la! -Ale 'u 'blaa
 'ččon 'kasa? » Jeklea -mölöö nëma: «-Nyɪ 'dara 'iin
 wii».

'Ia jrüülüä -gbiara -gbiara Jekle nya 'bete 'ča 'yio:
«'Na 'yio, 'n 'bua 'dč 'amä 'ml
'ciclasa -gbasisre, -gbala 'ml 'ciclasa: SIDA 'blaa
ana tu?» Jeklea 'yio nya -gbri 'wli 'kä 'ča 'dugu.
'C -nämä: «-Yεε, -maa 'i 'pa 'ml -gba; kä -mä 'iin
nyüü -mölöä ml 'wli 'nrörö» 'Ii bää' Jekle nū: «Ana
tu ma jä, -asū a nämä nu le?. -A 'plee a 'baa mölii
nyra jijre le?». 'Ii bää 'a 'ča 'yio: « Nyčsua nya
amū -gba jia» 'Üa 'scc -tulū 'dugua 'wuwuku.

'Nunjlvdatain -mee 'li -gba, -be Jeklea tu jä.
'Ca -gbötü nyra 'ca 'wuwunyü nya ji 'ca 'dögböli .
Jeklea 'doo 'paa wii : «deεεplεε kä -gu, -wusu ma
'blaa' 'na tu, -be 'c bää kä 'a 'doo nycc -karic 'jäkalu ji
le? 'ima 'nyi 'cecia 'wliklanyca 'doo -a bää le?»

Imä sëplü kä kalı nu, Jekle nya 'ça -yio nya mi
-gbalë 'bata. -Maa 'ça 'yioa fiofiofuflu 'nyı blakä
-a -be 'ça 'klü jälı. Jekle nya 'kpla 'ça 'darv 'ü nya
kuwälı jie. 'Ça 'yio -nëma: «-srı -melo 'lı, 'nyı 'klü
-a kä 'mä 'jrvpa -fe, 'sırı 'ma -fεεa' ään -kätısa. »

'Papawii 2

**Jeklela -gböö 'Ila -sul
'papla -gälü**

Jekle nyra 'c yio kui tuu -wäl. 'C a 'Yioa fugbaa
'mli b. 'C a siis a ku a -gu, Jekle nya ji acc -gba
nya awcs aya.

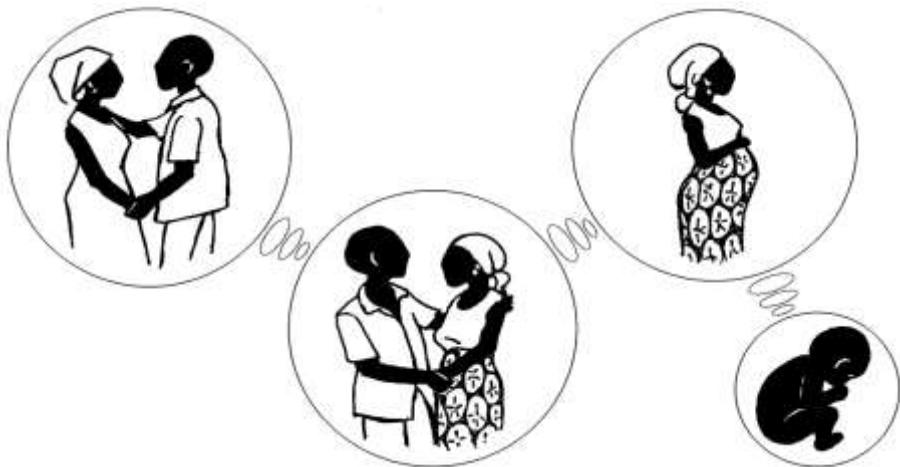

Jeklea tu nya jä. Jeklea 'yio bää nügbali, 'c sia -gböösa.

'Ii kä 'nyri 'cä 'jü kä 'umä 'jrvpa -fe -gböösa, 'be tu -kanyi 'lï -a bää. Jeklea blaadie ma 'nyi -fe 'jrvpa -a -gböösa 'c 'daa 'üün. 'I ma 'nyi 'üa 'yio 'tu -a kä. 'Kä 'c -gbala Jekle -maa: «-Nyri nu 'saa -nyi 'daa -na -wlajerü, 'jrvpalä 'ü bïaa' mli 'ää 'ü nö.

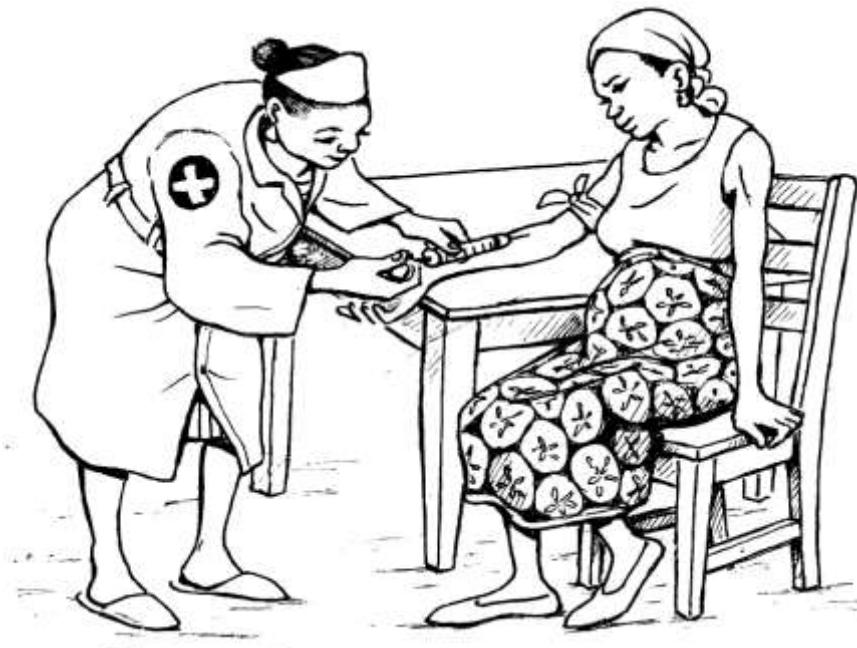

'Taιn 'doo 'l̩ 'ceciŋlēgē 'scc nya ji 'üün -gbawle.
'Doo bä -dɔtaŋlv, -be -mɔlɔ 'saal̩ wii -be 'ü sie.
'ŋlēgēlē jöa 'doo üa -nye. 'Üma ja 'üün jijri, 'kä üma
jö 'ŋlēlē 'jrvpaa 'ml̩. 'Üma 'paa -gbanyrū 'kä 'ü
'paa 'muſa nänë. Jekle ma 'jä 'ca 'yio ɔ ma si 'i kä
'cm̩ dɔcwu.

Jruu doo 'l̥, -dɔtaŋlu 'paa Jeklea 'yio -tɔɔl̥ 'be ɔ po 'üün 'nyakli. Wiili 'ü paaa', 'ɔ 'nyi 'nu wiili kä 'f̥iɔ 'ü 'paaa' 'wli -a -maa 'ɔ nu 'siri 'ɔa tu jrëa' 'ŋlëgë -mölöö. -Beere dɛɛ 'ii 'ɔ 'ba dɛɛle 'ü 'daraa' VIH, ε -nyεεa' -wusulu 'ü dara SIDA.

-Maa 'siri VIH 'mä 'mä Jeklea tua fugba 'l̥ bä tu 'nyi 'iin jre -a jre 'ɔnya -nyi 'uun 'ɔa 'ŋlu. Tu -nyi 'yio VIH, 'kä 'yioa 'mugbe nya 'uun 'ju -nyi ima 'nyi 'l̥ -a 'te. 'Ii kä 'nyi «-Kä -mä -na -toru 'jäjrä kalu ji -dɔta -gboli». 'Asi -dɔtaŋluvul̥ nu 'ɔ nya -gbala 'ccn.

Jeklea 'yio nya mi -dota 'l. -Dotaŋlu nya 'balı 'ca -tonu, 'onya jäjrä uun. Fu 'onya -gbala ccon wiili 'cää. -Sru paa, 'yio nya sa Jekle bubö -gogo. -wusulu ü dara VIH 'u bla 'yio. -Wusulua mikruba -nämä -plu jułc -a pa ?

-Dotaŋlu nya -gbala Jeklea 'yio, 'cji magłc, -gümë, 'cumiea 'samati nyra fälë, -bubuaa 'samadi 'imä 'ca fugba 'klü 'l 'pa. 'Onya -nyi 'ccon -wöseli - modo 'imä -wusu -molo futo. -maa -dɔtagbö 'nyi -wöseli 'ü dara ARV, ii fa VIH tou -a kla. 'Yioa plee -taralı 'cju -gu. -Apłu 'onya -plu -wöseli 'ü dara ARV järä le, -be VIH -pi 'ca ju bla le ?

Jeklea 'yioa -kanyi 'wu -wusu 'l̄ -a, 'ca fugba 'l̄a VIH 'papla -gäl̄a 'doo; SIDA nya 'bla Jeklea 'yio. -Fë 'tɔtɔ 'ca m̄l̄ nyra 'ca -gba. Jekle nya 'bete 'ceciŋl̄egë: «Ama -fe 'na 'yio -gba, SIDA nya bla 'm̄l̄ 'bla?» 'Ii bää' -dɔtaŋlu n̄l̄: «-woo, -ama -fe 'ccn̄ -gba SIDA -nëmä -m̄l̄ -a 'bla. -Be 'p̄l̄ -gäl̄i n̄l̄, -kä -mä 'ccn̄ -wa; -be -mä 'kurε.» 'Cnya srara Jekle 's̄r̄l̄ 'cmäa' 'ca 'yioa -gbaa 'jrvpa -fefed̄e nu, 'cnya 'kpl̄a bla 's̄r̄l̄ 'cmäa' 'ca 'yioa 'klifinid̄en̄u 'mufasa. 'N̄l̄vul̄ nuva 'saa 'c saraa' 'cm̄l̄ 'iin n̄l̄, Jeklea ple nya 'mä käsri, 'c jreç 's̄r̄l̄ cmäa' 'ca 'yioa -gbaa 'jrvpa -fēd̄e nuç.

'Jułɔ nya -glooro, -maa 'yio 'fuma -gbösa. 'Jułetelɔ
bä 'ɔa kälı -be 'ɔ -wuö. 'ɔnya were 'ɔɔn «Yatima»
'ia -gba bä «-gbokii». 'Ii mä 'ia 'mlıa 'taın jie -si kalı
ni, Jeklea 'yio nya jä, Jekle nya were 'jułɔ, -gbokii.
Jekle nya dɔrɔ 'jułɔ 'w, 'ɔnya mi tuua pıpelı ku. C
-nëma: «'nëmä 'nyie -a 'nyie -mä -gbokii bä», «'bala
'sarı -gälı, 'na 'ju bü bä.»

'Papawii 3

'Bubowiili jrää' Jeklea

-gböö -gälu

Jekle kvi tu -wälü -be 'č -nyee 'ča -wladia Yatima jijre.
'č batai, a 'ηlvu -molo 'nyaa 'jvlč, -maa SIDA 'bla
'a -gu 'ča 'yio nü, ηale 'blaa 'ηlégë 'jvlč -pi
'üün -wusulu 'pa. 'Cicenyüü 'dorodoo nya ji
Jekle -gba, 'ünya -nyi 'čon brunyitüni 'mlu
'jvlča -gu. 'Ünya srara 'čon 'siri 'čmää' 'nü
'plörö, -be 'čmää' 'jvlča jijri pi, -be 'čmää' čmi
'ii -nyi. Yatimaa fugba mö 'nyü -gäli, 'inya bā
Jeklea dɔrvu.

Jrüü 'doo 'l̩, Jeklea -wlajvjo Tat̩ nya ji Jekle -gbala:
 «'N 'bata 'mä -suku 'nyüglö, 'sr̩l̩ -nyra Bala nua'»
 'iibää Jekle n̩l̩ «-woo, -tu -kät̩l̩ -na -suku
 'nyü -gba, -mä -sr̩l̩ ami -gba ji.» Tat̩: «Nyra
 nyibejülü 'mlaa' nu, 'ü 'bataa' 'ŋlëgö 'nyi
 nu -gbötüde. -Ama 'mla 'nu -nämä 'cicla wii -a
 bobo -be nyra 'ia 'ŋlëkayria ma 'pi VIH 'mr̩eε ε pa -na
 fugba 'l̩.» Tat̩, -nëma 'ɔnya 'ɔa -suku nyügba -tua,
 'ɔ -nämä 'ŋlëgëa 'bata, 'ɔ -nämä 'nu -a 'mla.

Jrüü 'doo 'l̄, Jeklea tua -wlajv̄ nya ji 'ccn 'jä 'cnyä -gbala 'ccn: «Ana 'bre 'ana tu jää' n̄, 'mcc kä diia 'f̄.» Jekle nya 'kpölkä 'c -nëma: «-Aplεε -baata a mi le, 'be anyl̄ kufa -mölö -a kä -o ?..»

'Üa tua -wlajv̄ -nëma: «-mä 'na wii -a, 'p̄l̄ -gäli n̄, nyukulu kä -wäli 'a kva, 'a nya 'cie a. 'Bala 'saari -gäli diili kä 'f̄ a 'mää' 'klv̄ε 'ba, 'wu 'scowu a nëmä 'iin -päälä.»

'Ia -gbiara Sari nya 'bete Jekle: «Anya 'kasa -jraa ?»
 Iibä Jekle : «-Woo, ana tua -wlajv nünlä, amre a
 kv -kätl 'ua -wäl. -Maa a -nyra 'ccn nya diili kä 'fci
 amää 'pütia 'l 'ba 'wu 'sc 'wu -päälä.» Sari nämä:
 «-Be 'cicladə -ka -nämä ami 'l tci 'la! 'Ima bësa a
 'bata 'srl amää' ana nyufa 'kli floro.»

-Suwla, Jekle nyra Bala nya fa 'julɔ -dɔta 'lɪ, 'ümä
'ɔɔn 'jäjrä ; 'Nyɔfu 'mli Bala nya 'srara 'ɔa -wladia
nyɔɔ 'doo, 'ɔ 'nyüklö 'makatı -gba. 'ɔnya -gbala
'ɔa -wladia : «'jä nyɔɔlɔ -nyia 'mli -ta 'darulipadeɛ.
-beredɛ, 'ɔmrɛ 'ɔ ji ami -gba, ɔnyi ami jijrɛ.

-Dötanjlu -nëma 'jułca fugba 'na 'mufasa, -maa ü -gla -söplü 'kökömlü 'fıç, -be 'ümä 'ça tonu 'jäjrä VIH a -gu. 'Çnya -gbala Jekle nya Bala, wiili kälää 'ηlégayörü nyra -sëgbëlë 'ü nyra 'üün käa' -si 'doo -gba.

«'A bää' -gu -gbokui ni nyiberü -mölöö nya 'amı jijri -nyıa, degedegə 'aie monii -nyıa 'ümä 'amı mlü 'lı 'pa -be 'ü 'mä 'amı jre. 'A 'nyı 'nyie 'ia nycc 'nyı 'pa 'amı mlüü 'lı 'plıv! 'a -pi nvgba -gu 'wudɔrv, VIH -pi 'amı 'lıbä; 'aie -wusulu -sröröa' -sapapaku 'lı -pi 'amı 'bla.

'Iibää Bala nu: «nyccəcə -nyra' -pluu 'mū -ta
'darvulipadələ, -mää mlüü 'lə 'c 'nyr 'pa -pluu 'mū 'lə
'nyra ccən 'mä 'pi?» Jekle, Bala nyra Sari -nëma 'ü
-nëmä nyibəru -a jre jre 'kä 'ünya -sruu 'tə.

'Papawii 4

Jeklea plε 'a blö

Jekle nyra 'ca -gböö käte 'ünya 'jä -svi -gböösa.
SIDA 'bla 'ca tu nyra 'ca 'yio. 'cmä 'ca -wlayörü
nyra 'ca -wlaju 'mläkli -gba, 'ii 'klari 'ca -gv. -sri
-midoor 'l, 'ünyi 'jä jijre -a 'ümä dëeji, -maa Jekle
'paa 'krcç 'üa -gv. 'Cnya bä 'ca -wadiajçla -ka bää
'jutetea 'yio.

'Taın 'doo 'lı, Nyagb nya ji 'üün 'jä kalı; 'ɔ jre
Kandeä -gböö mlükä. 'C bää -sëgbajv 'ɔnya -trääräli
Nyɔsua. 'Ası 'ɔ jöa' 'cc -be 'ɔa -wlajvɔ 'ss jö. 'Kä 'ɔ
ma -gbala Jekle: «ji amä 'cœci 'lı mi» 'Kä Jekle nö:
«'Soofa 'wu, 'jrupa -sümlö 'mı käll.»

Nyagbe käkää jröö 'doo 'lū Jeklea -wladia Sari -nëma: «'Nyaa 'sari 'lū mia, -berede 'nya 'lū wii -molo kpłaraa.»

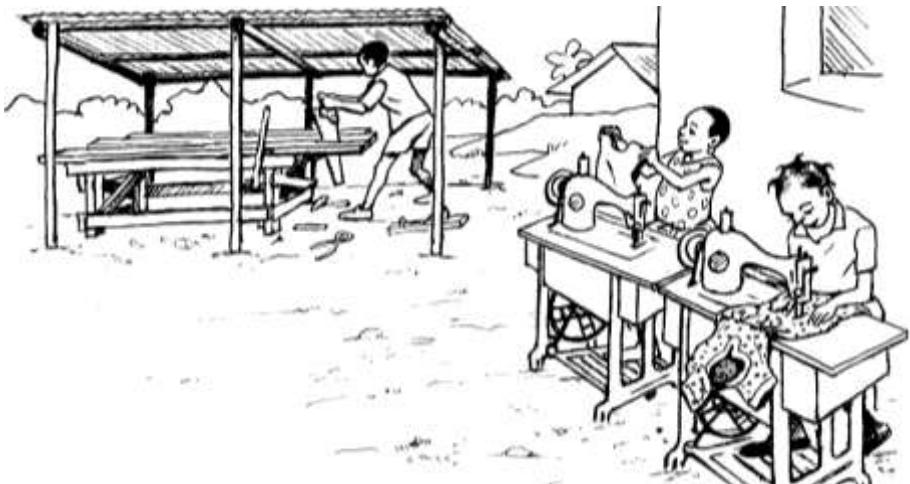
'Iibää' Bala nū :«'Nyaa mia bia, berede 'nya 'lū deglegböötü dädrä 'järä» 'Ii bää' Jekle: «'Ama nëmä mi, 'ba fa -Wala nyra Yatima; 'mo -be Tatū 'mä tū a 'mä 'jrupa -fe.»

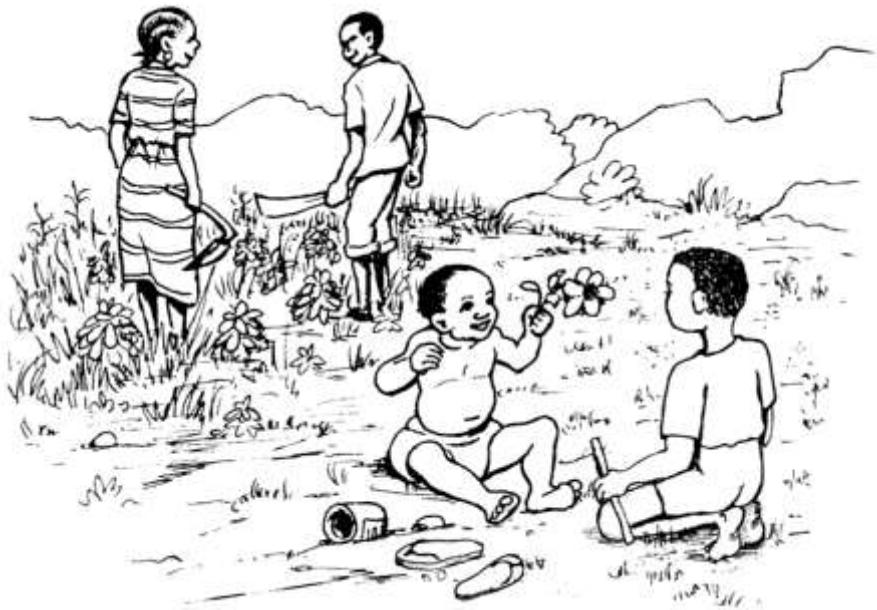
Jeklea -wlajölülü, ssɔ 'lɪ, 'ü jia', 'ünya -gbala 'ccɔn
'cecigbööa -fafla -a -gä. Jekle nya nyie 'cmä 'lɪ
'jrupa -fɛɛrɛ bɪa. 'Ceclawliaklanyüü nya -nyi
'üün -tutu -pɛ 'kpaku, 'ümä pla, 'ünya -gbala 'üün diri
kä 'fɪɔ 'ümää 'lɪ pla ü fa 'imɪ. 'Ünya -fɛɛrɛ
'lɪ -jrupa -gböösa, 'üa papladi nya 'wvli 'mli,
'inya -sie 'wli. Bala 'mrɛɛ ɔ 'blöö -sukulu dɛrɪ.

Jruu 'doo 'l̄, Jeklea tua -wlaju nya wii. Ü -gba Jekle, 'ca -wlayörü nyra 'ca -wlajü -maa 'tain 'a 'lujrä, 'ümä 'üa tua pütia nyra 'ca nyukulua -wäl̄ s̄. 'Ii nya pla Jekle s̄ -gböösa. 'Cecinjuv 'doo nya were 'üün 'ca -nyee. 'A 'ŋlēgēlü ma jöa' 'üün -gba, 'tain 'l̄ 'üa 'yio 'nyükää' -ya; 'üa -tçerupis̄a 'C. 'nyi 'l̄ 'Ii 'Cecinjuku nyra -faflalä d̄er -a tuŋč. 'Jülü nya -jra, 'ünya prere 'ŋl̄vulča -nye, 'üa tua -wlaju nya fa nyuku nyra pütia.

Jekle nya 'ča -gbööa 'fı̄, 'palı̄ Wala, nya -fere 'üa -faflalää 'mlı̄ 'jrupa -gböösa. Bala nyra Sari nya 'krı̄la bı̄la 'kpakplaku. 'Cecı̄ nya 'daa 'ü 'mrree ü -feere 'ceclı̄ masuu -gälū 'jrupa. Tatı̄ nya 'krı̄la 'kamëdeə 'jrupa 'ceclı̄ -gböli. 'Imä 'taın kä kalı̄ mi nı̄, Jekle, 'ča-wlayölü nyra 'ča -wlajı̄, 'üa 'fı̄ pa 'ceclı̄. 'A -plı̄l 'perı̄nyı̄, -täsrä Nyɔsuaρɔɔku, 'čanya 'krı̄la 'üün -wälı̄kukuku dëdrä. 'Üa 'fı̄ nya 'nyie, 'ümä 'sa 'nye.

Nyagbe ma ji Jeklea fafla 'lū 'cc -gbaji 'i kä 'cmi
dɔru 'wū. 'Asū 'ü -fεε 'jrupa -bε Nyagbea -wlajuj
nyra Yatima 'bree. 'Ü 'jäjrää' Yatimaa -toru, VIH
'nyū 'ccn 'lū -a bā. Jekle nya -gbala Nyagbe -maa:
«'Na tu nyra 'na 'yio jää' 'na pλε nūnūa ana -gbööa
'fū nyai jää 'la! -tutu -gälūa wii -ka -sɔrɔu,
'köklösa -plū nū, Nyɔsua 'pa amū pλεε 'mli, amä
'klɔtrua ni bobo».

'Papawii 5

Jeklea 'cεclgbö 'bata wusulu bää' SIDAa jejreku

i

-Su 'doo 'mä -si nü, Jekle nyra Nyagbe dëtei, 'c
-nëma: «'Cecigböö ji ami -gba -oo! 'Ü -nye ami
'üa -tutu -pe amä 'lü plala. 'Ü 'kpla ami 'sürü a nëmä
nu -be amää' ana 'nyufë 'klu -floro, 'ü bä 'tasürü ana
-wawanyüü. 'sürü anëmää' 'ü tetredë nu, 'nyü 'iin
jre -a jre, kä 'mufa -gbili kä fü 'ü nua' ami -gba
'ia -gu.

'Ii -sia' jruu jie, 'Üa bätää 'cəcɪgböö nya we 'sraa, SIDAa wii -gu. 'kpɪkplanyü nyra nyülü -mülü 'nyɪa' wiili jre nya sɔsɔ bätë -gäli, 'ünya ji. Jekle, Bala nyra -Wala bækä bla 'sralää plala fav 'üü -be 'üa -waju Tatı. Nyagbea 'mugbe bækä 'lı.

'Jrüü 'doo 'l̩, 'sralää 'wli 'kla nycc 'doo, nya jüjrö
Jekle -gba, 'ɔ -nämä: «-Nyra -na -wlayörü
nyra -na -wlajv, 'mre 'ba ji am̩ -gba, amä nyüü 'kpla
'srl̩ 'ümää nu -be SIDA -pl̩ 'üün 'kpla? 'A jre 'iin
'anya -si nyüüa f̩, 'srl̩ nycc nämäa' nu -be
SIDA -pl̩' ccn 'kpla. -Be 'sc̩owu ni, 'a jre -täsäkv.
Nyüü jre 'iin 'srl̩ 'a 'jre 'tasrl̩a' d̩eεl̩ bää' VIH nyra
SIDA m̩um̩lakv.» Jekle nyra 'ɔa -wlajv nyra
'ɔa -wlajörü, nya 'nyie.

Fün Bala nya pa 'jrvpalää 'mli, -be 'c jö 'üün -gba,
'kri 'kriku 'l. 'Ca dçrvple nyra 'ca -gbinanakva nya
'imli, -be nyüü po 'ccn 'nyakli, -be 'ü -tvä SIDAa wiili
'c 'kriia 'üün ple 'kl. Inya nörö 'ccn 'krikrinjlu
kpakölü 'ca ceci 'l; nyüü 'kçkçmlü ma jö 'ccn nyakli
po, 'ca 'krirafav.

Sari nya 'pala 'kriakriä piju -pööküriä -gälä, 'ümä SIDAa wii nyüü srara. Tatü nya -srörö 'iin 'üa breawii 'l. 'Ünya nu -pöökü -jie, 'ia 'mlü 'ü srara 'süri nyöö 'mää' nu -be VIH -püä' 'üün 'lbä; 'süri 'ümää' nyüülü SIDA 'blaaa' 'nyügbatude nu.

Jekle nya Nyagbe ma wewe bıa nyüü 'ümä nyakli pokalı ji. 'Üma jää' 'sırlı 'üa 'kplakplanyüü ma 'klaaa' diili kä 'fıı 'ümää' nu -be 'ümää' 'kplıa. 'Üma 'paa 'kpcc 'kä 'üma wewe 'üa -mölöö. Jekle nyra Nyagbea mlukäjejrekv 'papla -gälı. 'Taın 'lı, Nyagbe -gbala 'ça nyüüa 'fıı 'kä 'ç 'bata 'çmä Jekle kä nı, dɔrvu 'bla 'üün -gbösa. 'Inya kä bıa Tatı nyra -ça -wlayölü 'tv. Nyagbe nya -gbala 'ça -mölöö 'sırlı 'çç nyra Jekle ma käklää' 'fııv -be 'ü 'mää' jejre; 'ü -nämä 'üa nyıfa -fre 'lı -a pla -be -moloo -nämäa' -moloo -trccrc. 'Ası 'üa 'çç 'nönröwliyri.

Jekle nyra Nyagbe nya käklä. 'Ünya -gu 'ju. Jruu
'doo 'l̩, 'üa -gbüüa 'f̩iç nya trara, tuulu Jekle
-waaa' 'saa, 'ua -wäl̩. 'C -nëma: «-Kätlsa, ua
-wäl̩ nyra 'na 'yio ma kvä -be ama dëte» Walalɔ -ka
bäkää' nyuklɔ, -be 'ca tvi jäa' -nëma: «'na 'yio nyra
'na tva 'tv 'blaa 'm̩, 'üma -ka bäl̩ -fäl̩, anyal 'üün
dɔrvuwu käla -gböösa!»